

együttal a költségvetés alapos redukálása, még pedig anélkül, hogy ez a betegek elhelyezésének és kezelésének hátrányára volna. Azok ugyanis, akik az új kórház felépítését annyira szorgalmazták, elfelejtették, hogy *Korb* Flóris anank idején egy *egyetemi* kórház tervezésére kapott megbízást és ugylátszik, arról teljesen megfeledkeztek, hogy *egyetem nélkül* az egyetemi kórház is fölöslegessé vált. Azt pedig még a laikusok is tudják, hogy egészen más berendezésnek kell lennie a tanítás, az orvosképzés céljait szolgáló egyetemi kórháznak, mint az egyszerűen betegeket kezelő és gyógyító kórháznak.

Okulva a fogadalmi templom építkezése körüli önkénykedéseken, meghagyta a főispán azt is, hogy addig senkit sem szabad az építkezéssel megbízni, amíg a mérnökség tételről-tételre ki nem számítja, hogy mibe kerül a kórház berendezése.

Tudjuk azt is, hogy főispánunk szeret a saját szemével látni. Nem elégedett meg a régi kórházra vonatkozó hivatalos referádákkal, hanem személyesen is meggyőződött a kórházi állapotokról. És meggyőződött róla, hogy amiből mi szegediek — bizonyára nem a magunk javára — országos botrányt csináltunk, tulajdonképpen nem is botrány, hanem csak — hanyagság.

Ime ez és ilyen az új főispán. Nagyszabású ember, akit a kisszabású emberek szemével néztek és a kislelkű emberek hitével vártak. Kellemes csalódás. Magánál a kórháznál ugyszólván annyiszor tízezer koronát takarított meg a város közönségének a javára, ahány napja ennek a közönségnek a főispánja.

emlék is sekélyes operetteken, könnyű kabarékon, vízenyős és semmitmondó mozi drámákon szórakozik és csak a pihenés és szórakozás kivételes alkalmakkor tud befogadni a szó, immár klasszikus értelemben értendő műalkotást.

A fáradt, hajszolt, az idegesen élvágyó öntudat, amelyet elnyom az életritmus nehéz és gyors üteme, kifáraszt és telít a sajtó, a politikai és társadalmi élet mindennapos tápanyaga, kerüli a figyelmet és az élvezetben is szükséges szellemi munka adódását, illetve ritka esetekre szorítja le azt és valahogy úgy veszi a művészi szórakozást is, a hogy a kávéházi vendég a cigánymuzsikát: hallgatja, de nem figyel rá, élvezi (vagy szenved) és másról beszél.

Az operettszínpad (ma minden színpad az) rendezésbeli, öltözési látványai a fülbe és a zsigerekbe mászó operett-muzsika inkább elandalítja, mint felkelti a figyelmet, de sajátos félöntudatosságban kielést enged a tudatalatti energiáknak és úgy csapolja, úgy vezeti le a modern lélek folyton termelődő feszültségét, mint ahogy a reneszánsz ember vagy a görög polgár a legintenzívebb művészi figyelmet és élvezet mellett szabadult a köznap zajától és megszokottságától.

A mai színház közönsége „beveszi” a legbádatöbb, mesét, a legszínesebb jellemfestést, a legvalószínűtlenebb tragikumot, a legnaivabb komikumot, mert hálás, ha figyelmét fáradtság nélkül köti le az író, vagy a színész és ha felületes képzet-asszonáncia útján idegtehertől szabadul és valódi élet

Egy újságcikknek a keretén túl terjed, hogy őt főispáni működésének minden relációjában bemutassuk. De neki nincs is erre szüksége, az ő ténykedései beszélnek helyettünk. Ékesszólóan és sokatmondóan.

Főispáni működésének biztató kezdete váltotta ki belőlünk nemcsak az említett vallomást, de minden szegedi számottevő tényezőnek a bizalmát, szeretét és tiszteletét. Hisszük, sőt úgy látjuk, hogy ebben az irányba érzett bizalomban, szeretetben és isztelemben nincs — pártkülömb-ség.

Népoktatás a szabad ég alatt.

— Erdei iskola Ujszegeden. — Svéd-torna-tanfolyamot szervezzenek. —

(Saját tudósítónktól.) Az iskolásgyerkek testnevelésének egészen újszerű módszerét ajánlják *Szele* Róbert dr. tanterületi főigazgató és *Klug* Péter, a vakok intézetének igazgatója abban a beadványban, amelyet szombaton nyújtottak be a város tanácsához a szegedi gyermektanulmányi társaság nevében. A tizoldalra terjedő beadványban kifejtik, hogy a szegedi iskolásgyerkekre valóságos áldás volna az, ha a város támogatásával Ujszegeden erdei iskola létesülne és a füledt, meleg tantermek helyett az enyhébb időszakokban a tanítók a szabad ég alatt tanítanák a gyermekeket.

Elmondja a beadvány, hogy ezt az intézményt Budapesten és Szombathelyen állami és városi segítséggel már megcsinálták és kitűnően bevált. De különösen szükség van erre az alföldi poros városokban, ahol az elemi iskoláknak kevesebb alkalmuk van ozondus levegőt szívni, mint a hegyvidéki iskolák növendékeinek. Épen ezért az alföldi gyerekek hajlamosabbak is a tuberkulózisra és általában a fertőző betegségekre, a mi az egészséges gyermekek testi állapotára

vagy művészet-anyagot revelál. Bernstein drámai hatásaiért reszket a publikum, Knoblauch irányzatos és hírlapi cikkizü perspektíváit élvezettel fogyasztja, az érzékek rapid izgathatóságára épített francia bohózat komikumot a kereslet kizárólagosságával ruhazza fel, mindenben és mindenütt vonatkozást keres a maga életéhez és aktuálitást az őt érdeklő jelenségekhez, mert fárasztó, majdnem érdektelen számára az obstrakció, az objektiváció, az egyetemesség.

Ahogy a színházi előadás kezdő órája enged a munkanap térfoglalásának, úgy enged a művészi tartalom a közönség, a kultúremberiség neuraszténiájának. Arisztokratikusan különvállik a fajsúlyos művészet kamara-előadásokra és kevesek élvezetére és egyre inkább válik az idő és a pénz fényűzőinek kiváltságává; a tömegfogyasztás gazdasági szükségessége az alkotó művészek sokaságát arra ösztökéli, hogy műveik hozzáférhetőségét és élvezhetőségét fokozzák. Innen van az, hogy a regényíró, a lírikus is újságírói vagy színpadi sikerre vágyik (ez jelenti egyben az ismertséget és a pénzt is); a tájképfestő is portrét vagy felületes genrét fest és igazi muzsikások alkuszak meg a színpad és a katonaszerzők követelményeivel.

Ne bántsuk a színházakat és ne üldözzük kulturkövetelésekkel, — talán magunk sem járnánk beléjük, ha szembe mernének (és tudnának) szállani az élettel és a (dekadenciában is kétségtelen) fejlődéssel. A jövő művészetének konturjai még láthatatlanok.

is veszedelmes és hátrányára van ez magának a tanításnak is.

Leírja ezután a beadvány a szombathelyi erdei iskolát. A gyerekek ott egész nap szabadban vannak és ha esik az eső, akkor egy csarnokszerű, de körült nyitott hatalmas tanterembe vonulnak be. Van azután két szellős hálóterem is a bentlakó tanulók részére. Majd az ilyen erdei iskolák kiváló egészségügyi hatásának igazolására sorol fel számszerű adatokat a beadvány. Kiemeli, hogy a beteg gyermekek huszonöt százaléka gyógyult meg a múlt évben ezzel a módszerrel, úgy, hogy vissza lehetett küldeni őket a rendes iskolába. Az erdei iskolát ugyanis csak a gyengélkedő, csenevész gyermekek látogatnák.

Általában — amint a beadvány írja — rohamos javulást eredményez ez az intézmény a gyermekek egészségi tekintetében és éppen ezért az ilyen iskolák létesítésére irányuló mozgalmakat az állam is a legnagyobb mértékben kész támogatni. Az állam, ha az erdei iskolát Ujszegeden megcsinálnák, a beadvány szerint föltétlenül gondoskodna megfelelő számú tanító alkalmazásáról, fedezné az illetményeiket s a városra csupán az a kevés teher hárulna, hogy Ujszegeden megfelelő nagyságú és területet ingyen átengedne és gondoskodna a szükséges épületek fölépítéséről. Erkölcsei és szociális kötelességet róna le a város a tanuló ifjúsággal szemben, ha ezt megcsinálna — mondja a beadvány — és kéri a tanácsot, hogy pártoló javaslattal vigye az ügyet a közgyűlés elé.

Ugyancsak a szegedi gyermektanulmányi társaság nevében még egy beadványt terjesztettek a tanácshoz *Szele* Róbert dr. és *Klug* Péter. Ebben a beadványban a modern testnevelésre hívják föl a város hatóságának a figyelmét. Azt mondják, hogy a szegedi elemi iskolákban vajmi kevés gondot fordítanak a gyermekek testnevelésére s amit fordítanak, az is távol áll az igazi és eredményes testneveléstől. De nem is lehet megkövetelni az elemi iskolai tanítóktól, hogy ezen a téren is eredményeket produkáljanak, mert nincs módjukban, hogy a modern testnevelés módszerét, a svéd torna-tanítást megtanulják. Azt ajánlja tehát a beadvány, hogy a tanügyi hatóság szervezzék a szegedi népiskolák növendékei számára svédrendszerű testgyakorló tanfolyamot, ami annál inkább módjában volna, mert *Buday* Gyula, a városi főgimnázium kiváló tornatanára a torna-tanításnak ezt a módszerét is tökéletesen elsajátította, sőt a városi gimnázium növendékeinél alkalmazza is s már eddig bámulatos eredményeket ért el. Arra kéri tehát a beadvány aláírói a tanácsot, hogy ezeket a tanfolyamokat az elemi iskolások számára is mielőbb szervezze meg, a tanfolyamok vezetését bizza a városi főgimnázium tornatanárára, aki aztán időnként jelentésben beszámolna a tanácsnak a tanítás eredményéről.

Hir a királyról. Bécsből jelentik: A felség a tegnap elég kedvezően eltöltött éjjel után egész nap igen jól érezte magát. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hurutos tünetek határozottan mulófélben vannak. A mai éjjelt azonban, valószínűleg a kellemetlen, esős időjárás következtében, kissé nyugtalanul töltötte. Az uralkodó tegnap este, az orvosi vizsgálat után, nyolc óra tájban nyugalomra tért, hamarosan elaludt, de éjjel felé, valószínűleg a nyálkaoldódás következtében beállott köhögési inger felébresztette. E köhögési inger az éjjel folyamán ismételtén fellépett. Kerzl dr., aki reggel megvizsgálta az uralkodót, megállapította, hogy a némileg nyugtalanul eltöltött éjjel nem zavarja a hurutos tüneteknek mintegy két hét óta észlelt mulását és épséggel nem volt hatással a felség frissességére, étvágyára és jó közérzetére.